Technische vragen over kadernota 2024-2027

partij	vraagnr	pag.PDF	vraag	Bestuurder	antwoord
APB	1	16	Waarom wordt verwacht dat sociale uitkeringen stijgen in 2025 naar 5.4% en in 2026 dalen naar 4.5%	GdW	Bij de stijging van de sociale uitkeringen zoeken we aansluiting bij de uitgangspunten voor de stijging van de loonkosten. Hiervoor baseren we ons op de cijfers die het Centraal Planbureau daarover publiceert.
APB	2	17	Is hondenbelasting verhoging met 3.9% nog steeds kostendekkend?	GdW	Dat is nog steeds het geval.
APB	3	18	Is er een indicatie hoeveel het parkeertarief gaat veranderen?	JPS	We weten op dit moment nog niet of de parkeertarieven gaan veranderen. Daarom kunnen we ook nog geen indicatie geven.
APB	4	11	Uitlopend verschil tussen post 1 en 3, zou dit in overeenkomst met elkaar niet beter in overeenstemming moeten zijn?	GdW	Dat is in de ideale situatie wel het geval. Er is geen 1 op 1 relatie tussen de indexering in een gemeente en de algemene uitkering. De compensatie voor loon en prijsontwikkeling is op macro-niveau en kan per gemeente anders uitvallen. De inschatting van de indexering is overigens op basis van huidige cijfers van het Centraal Plan Bureau. Deze inschatting van compensatie was nog voor de meicirculaire. Beide kunnen anders uitvallen
APB	5	12	Onttrekking uit reserves, waarom worden er voor bijna alle posten geen inschattingen gemaakt voor de jaren 2024-2025-2026?	GdW	Deze tabel gaat alleen over de reserve Nog uit te voeren werkzaamheden. We gebruiken deze reserve om een bedrag dat in een jaar niet is uitgegeven in een volgend jaar alsnog te kunnen gebruiken. We maken hiermee voor de raad inzichtelijk om welke posten dat gaat.
APB	6	14	Verloop van voorzieningen, is deze terugloop wel verantwoord?	GdW	De oorzaak van de daling is het gebruik van de onderhoudsvoorzieningen. Dat is verantwoord. Soms stijgen voorzieningen omdat we geld apart zetten voor groot onderhoud. Als we het onderhoud daadwerkelijk uitvoeren dalen de voorzieningen. De toereikendheid van een voorzieningen beoordelen we over de gehele looptijd. Een of enkele individuele jaren zeggen niet zoveel.
APB	7	22	Verduurzamen stadskantoor, valt dit samen met verbouwing begane grond?	RV	In het Voorlopig en Definitief Ontwerp herinrichting begane grond nemen we ook duurzaamheidsmaatregelen mee. Er is een apart voorstel voor de vervanging van alle verlichting in het Stadskantoor door LED-verlichting. Dat doen we ook op de begane grond tijdens de werkzaamheden.
APB	8	24	Waarom stijgen de indexering bijdrage gemeenschappelijke regelingen, punt 5 zo gigantisch?	GdW	In onze richtlijnen voor de verbonden partijen geven we aan dat de bijdrage van de deelnemende gemeenten in de begroting 2024 stijgt met maximaal de geldende CAO indexering en de prijsontwikkeling uit de septembercirculaire 2022 (of een actuelere circulaire). Deze indexering hebben we nu ook in onze begroting zo verwerkt.
APB	9	45	Bruisend ontmoetingsplek jeugd Etten-Leur, budget beschikbaar gesteld, wat is hiervan de tussenstand?	RV	Met het Surplus/jongerenwerk en de direct bij dit idee betrokken jongeren is een eerste programma opzet gemaakt. Die gaat uit van diverse 'teenage' dance/muziekevents voor de doelgroep 13-15 en 16-17 jarigen. Daarbij zoeken de initiatiefnemers nadrukkelijk contact met lokale ondernemers. Dit heeft op dit moment nog niet geleid tot concrete afspraken, maar we hebben goede hoop dat we kort na de zomervakantie starten met een eerste event.
APB	10	36	Beleidsplan sportverenigingen, wat gaan we doen met plannen huurverhoging?	RV	De sportclubs stellen zelf een sportplan op inclusief een financiële paragraaf. Dit gebeurt op basis van door ons aangereikte informatie over huidige onderhouds- en investeringskosten in onze sportaccommodaties. Uit het plan zal blijken of een aangekondigde huurverhoging per 1-1-2025 al dan niet realistisch is.
APB	11	51	Automaten parkeergarage vernieuwen, er worden veel investeringen genoemd voor parkeerverbetering, wat doet dit voor de parkeertarieven?	JPS	De investeringen voor parkeerverbeteringen en in de parkeerapparatuur staan los van de parkeertarieven.
APB	12	35	Informatiepunt digitale overheid, dekt de uitkering, die we jaarlijks ontvangen, de kosten?	RV	Het uitgangspunt voor de vormgeving van het Informatiepunt digitale overheid is de uitkering die we ontvangen
APB	13	50	Kostenstijging renovatie vloer parkeergarage is verdubbeld, waar komt dit vandaan?	JPS	We kozen in eerste instantie voor een antislipvloeistof op de bestaande vloer. Nu adviseren we om een watergedragen epoxy coating aan te brengen. Een watergedragen epoxy coating heeft meerdere voordelen ten opzichte van een antislipvloeistof. Allereerst gaat de coating veel langer mee en is beter bestand tegen de grote hoeveelheid bewegingen in de parkeergarage. Daarnaast geeft werken met watergedragen epoxy een beter werkresultaat. Met de watergedragen epoxy is het mogelijk om kleuren toe te passen, Dat draagt bij aan de beleving van de parkeergarage. Tot slot is er minder onderhoud aan de vloer nodig en is de betonnen vloer beter beschermd.
APB	14	61	Wat is verschil spoedzoekers en sociaal urgent woningzoekenden?	JPS	Formeel kennen we in Etten-Leur geen sociaal urgenten meer. Voor deze groep bood Alwel reguliere en vaak permanente huisvesting aan. Spoedzoekers worden via een vorm van tijdelijke huisvesting in staat gesteld 'even op adem te komen' om daarna op eigen kracht of met enige ondersteuning op zoek te gaan naar een meer permanente vorm van huisvesting.
APB	15	51	Wat is terugverdientijd investering ledverlichting in parkeergarage?	JPS	We verduurzamen de verlichting om de CO2-uitstoot te beperken. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie voor de Etten-leurse samenleving. De financiële terugverdientijd is langer dan 15 jaar en is onder andere afhankelijk van de geldende energietarieven.

APB	16	55	Totaalscore fietsstad van 3.7, wat houdt dat in?	JPS	Dit is een landelijke enquête die wordt gehouden door de Fietsersbond. Hierbij kijken ze naar onder andere naar beleving, onderhoud en netwerk. Ook kijkt men hoe het is om als kwetsbare fietser in Etten-Leur te rijden. Dit is bijvoorbeeld een kind of een oudere. Ook kijkt men ook naar objectieve, dus meetbare gegevens. Voorbeeld hiervan zijn de omrijdfactor, aantal rotondes en wat voor voorzieningen zijn er voor fietsers op 50 km/u wegen. Dit zorgt voor een getal tussen 1 (zeer slecht) en 5 (uitstekend) als totaalscore. Etten-Leur scoort gemiddeld.
APB	17	59	Zwerfafval, wordt hier cameratoezicht overwogen?	GdW	We hebben hier over gesproken met de officier van justitie. Wij mogen mensen die afval bijplaatsen alleen bekeuren wanneer wij ze op heterdaad betrappen. Hiervoor kunnen wij de camerabeelden niet gebruiken. Het plaatsen van een camera kan wel een soort van afschrikwekkend effect hebben.
APB	18	65	Zomerinzamelingen GFT stoppen ivm tekort aan personeel en materieel? Hoe kan dit?	GdW	Er is geen tekort aan materieel, wel aan personeel. Zoals overal in Nederland is het ook in de afvalbranche moeilijk aan personeel te komen, helemaal voor seizoenswerk. Bovendien wordt er tot op heden gebruik gemaakt van een extern ingehuurde ondersteunende dienst voor deze inzameling. Deze externe dienstverlening stopt definitief. Daarom krijgen we de zomerinzamelingen niet meer gepland.
APB	19	63	Waarom wordt er een bedrag begroot voor toeristenbelasting waar bij voorbaat al gezegd wordt dat er verwacht wordt dat dit niet behaald wordt?	GdW	Bij de invoering van de toeristenbelasting hadden we niet voorzien dat diverse hotelplekken zouden worden gebruikt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Dat is de reden dat we de opbrengst van de toeristenbelasting niet behalen.
APB	20	64	WVS begroting, eenmalige verhoging in 2024, wat is de verklaring hiervoor?	RV	In 2024 is sprake van een *verlaging* van de gemeentelijke bijdrage. WVS paste de begroting 2023 aan naar aanleiding van een verhoging van de Rijksbijdrage Wet sociale werkvoorziening. Hierdoor wordt de aanvullende gemeentelijke bijdrage aan WVS verlaagd.
APB	21	79	Wat is het doel t.a.v. hoeveel aantal zonne energie installaties per aantal inwoners?	GdW	We willen deze prestatieindicator vervangen en specifieker meetbaar maken. Daarom stellen we voor om vanaf nu het aantal zonnepanelen op particuliere daken bij te houden en de zonnepanelen bij bedrijven apart te monitoren. Deze prestatieindicatoren willen we ook in het collegeuitvoeringsprogramma opnemen ter vervanging van de huidige prestatieindicator. Dit past ook beter bij de doelstellingen uit de Regionale Energie Strategie (RES). In de RES hebben we een doelstelling voor kleinschalig zon op dak. Dat is omgerekend 95.000 panelen op particuliere daken in 2030. Uit de inventarisatie van 2022 blijkt dat we al 61.440 zonnepanelen op particuliere daken hebben.
APB	22	104	Reserve automatisering en optimalisatie bedrijfsvoering vanaf 2024 naar nul, hoe reeel is dit?	GdW	Dat is reëel. De reserve automatisering is er om incidentele werkzaamheden uit te voeren. Die verwachten we dit jaar uit te voeren. Voor de reserve optimalisatie bedrijfsvoering geldt dat er op dit moment geen plannen zijn die een reserve rechtvaardigen. Omdat we zo min mogelijk "potjes" willen gaat de reserve naar 0. Zijn er nieuwe plannen, dan komen we bij de raad terug.
CDA	23	16	Zijn de asielzoekers en arbeidsmigranten meegenomen in de stijging inwoners?	JPS	De asielzoekers en arbeidsmigranten zijn niet meegenomen in de stijging van het aantal inwoners. Als we nu ergens rekening mee houden is het de wettelijke taakstelling statushouders. Opvang Oekraïners was in beginsel tijdelijk en daarom nu niet opgenomen in de getallen. Actueel beleid arbeidsmigranten is erop gericht dat we grootschalige huisvesting realiseren, waarbij een redelijk aantal mensen dat nu in kamers woont overstapt. Asielopvang hebben we nog niet.
CDA	24	20	Wat is de bezetting van de maatschappelijke ruimtes van 1000m2 bij de Nobelaer	RV	Het antwoord op deze vraag (aard en omvang) maken we inzichtelijk binnen de inventarisatie die in de komende periode plaatsvindt als onderdeel van de op te stellen nota maatschappelijke accommodaties.
CDA	25	22	Hoe hoog worden de extra investeringskosten van de begane grond Stadskantoor en welke voordelen vallen te behalen op de totale exploitatie na verbouwing oa werkplein etc..Hoe is de bezettingsgraad stadskantoor op dit moment?	RV	Dit alles is onderdeel van het voorstel Voorlopig Ontwerp begane grond Stadskantoor. Zoals u medegedeeld in de raadsinformatiebrief van 16 mei 2023 wordt dit voorstel aangeboden in de raadscylus van september 2023. Dit voorstel is in voorbereiding.
CDA	26	22	Er staat dat een hoger investeringskrediet nodig is door onder andere loon- en prijsstijgingen. Wat zijn de andere componenten dan? Wat is de nieuwe inschatting van het investeringsbedrag	RV	Vanaf het schetsontwerp tot op dit moment zien we dat de markt, zeker in de bouw, te maken heeft met grote prijsstijgingen. De schaarste aan materialen zorgt er niet alleen voor dat de prijzen stijgen maar ook dat de levering wordt bemoeilijkt. Ook kregen we nieuwe inzichten door het schetsontwerp verder te verfijnen naar een voorlopig ontwerp. Voor wat betreft de nieuwe inschatting van het investeringsbedrag; wij komen hier uitgebreid bij u op terug met een raadsvoorstel in de vergadering van september. Op dit moment werken wij hard aan dit voorstel en kunnen wij u nog geen inzicht geven in het nieuwe benodigde investeringsbedrag.
CDA	27	22	Waar gaat die nieuwe LED-verlichting en luchtbehandeling vervangen worden en waarom zijn deze LED-verlichting en vervangen/verbeteringen van de luchtbehandeling niet tijdens eerdere verbouwingen meegenomen?	JPS	We vervangen de bestaande verlichting in het hele Stadskantoor. Daarnaast wordt de luchtbehandeling energiezuiniger door de toepassing van innovaties. Tijdens de eerdere verbouwing van het Stadskantoor had deze mate van verduurzaming nog niet de hoogste prioriteit.
CDA	28	24	Hoe is de stijging van 80k in onderhoudsvoorziening tot stand gekomen?	JPS	Jaarlijks onderzoekt een externe partij het onderhoudsplan van alle gemeentelijke gebouwen. Dat is de basis om de benodigde storting in de voorziening te berekenen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met stijgende materiaal- en arbeidskosten. Dit zorgt voor een deel van de stijging. Bij de Kadernota kozen we ervoor om een aparte onderhoudsvoorziening te vormen voor de Nobelaer. Eerder stortten we deze bijdrage in de meerjaren onderhoudsvoorziening voor gebouwen. Door de splitsing van deze storting in twee voorzieningen stijgt de benodigde storting op de korte termijn bij de onderhoudsvoorziening gebouwen.

CDA	29	24	Heeft het zin gezien het lopende onderzoek naar maatschappelijke accomodaties, de wijkunits te gaan verduurzamen?	JPS	In de wijkteamunits werken onze medewerkers van de buitendienst. De units vallen niet onder het maatschappelijk vastgoed.
CDA	30	24	Hoeveel vacatures n.a.v. de begroting van vorig jaar staan er nu nog open	MV	Van de 16,6 fte aan vacatures die opgenomen zijn in de Begroting 2023 is op dit moment 11,1 fte ingevuld. Er staat nog 5,5 fte open. Voor een deel van deze 5,5 fte wordt op dit moment iemand ingehuurd, omdat het niet lukt om een geschikte kandidaat te werven. Soms lukt het niet eens om een geschikte kandidaat te vinden om in te huren, waardoor de vacatureruimte open blijft staan. Door interne mobiliteit zijn vacatures soms ingevuld door eigen personeel.
CDA	31	24	Komen het aantal FTE's m.b.t. duurzaamheid op de loonlijst of wordt het inhuur? Waar wordt deze op geboekt	GdW	Het aantal FTE's voor duurzaamheid komt op de loonlijst. De kosten boeken we op duurzaamheid. We zetten er de klimaatgelden van de rijksoverheid voor in, die voor dit doel zijn verstrekt.
CDA	32	24	Wat is de rol van de procesmanager zijn?	RV	We constateren dat het aantal jongeren, dat gebruik maakt van jeugdzorg de afgelopen jaren fors is gestegen. We stellen vast dat het pad van de normale ontwikkeling in de afgelopen jaren versmalde. De procesmanager gaat het gesprek aan met alle geledingen in onze samenleving om het pad van de normale ontwikkelling weer te verbreden en daarmee het aantal jongeren in de jeugdzorg weer te verminderen. Dit normaliseren is ook een van de items in de landelijke hervormingsagenda. De rol van de procesmanager is om regie te houden op het proces van normalisering en de dialoog aan te gaan met alle geledingen in onze samenleving om normalisering een boost te geven.
CDA	33	25	Wat is de beantwoordingssnelheid bij contactpersonen binnen de gemeente?		We hebben nog geen zicht op de beantwoordingssnelheid in het algemeen. In het zaaksysteem worden belafspraken vastgelegd die door medewerkers binnen twee dagen opgevolgd dienen te worden. Vanuit de opgave dienstverlening is de ambitie om de monitoring inzichtelijk te gaan maken en om servicenormen op te stellen.
CDA	34	28	Wie heeft de ambitie 'samenwerking met inwoners' op een 5,9 bepaald? In begroting 2023 op p. 19 staat minimaal 6,2		Aan het begin van de (vorige en huidige) raadsperiode maakten we de afspraak om de cijfers van de effectindicatoren in de verschillende programmabladen minimaal op hetzelfde niveau te houden. De kadernota 2023-2026 verwijst voor deze cijfers naar de jaarrekening 2021. Bij de indicatoren (Hoe gaan we dit meten?') is het cijfer uit de burgerpeiling van 2021 gebruikt. Dat cijfer was op dat moment 5,98. De gemiddelde waardering voor samenwerking met inwoners was bij gemeenten in West-Brabant 6,06, bij gemeenten in de grootteklasse 25.00-50.000 inwoners 6,01 en heel Nederland 6,07. Daarop is de vermelding in de kadernota van minimaal een 5,9 gebaseerd.
CDA	35	35	Ligt het onderzoek naar en het opstellen van de beleidnota maatschappelijke accomodaties op schema. Zijn de betrokken partijen al gehoord?	RV	Het onderzoek ligt op schema. We voerden al diverse gesprekken en we krijgen in de komende periode nog meer inzicht via gesprekken en enquetes.
CDA	36	36	Hoeveel aan preventiegelden middels de SPUK regeling hebben we ontvangen. Is de SPUK regeling toegekend	RV	We vroegen alle middelen van de brede SPUK-regeling aan. De bedragen voor 2023 zijn toegekend: in totaal € 754.207. De bedragen voor 2024-2026 zijn voorlopig toegekend. Deze worden definitief toegekend als het plan van aanpak positief wordt beoordeeld. Dit plan van aanpak moeten we eind september 2023 indienen.
CDA	37	38	IS er een doorrekening gemaakt m.b.t de energiekosten maatschappelijke organisaties en voor de minima 130% voor 2024	RV	De kosten van de energietoeslag voor inwoners met een inkomen tussen 120% en 130% schatten wij op € 400.000. Voor wat betreft de maatschappelijke organisaties gingen we in de compensatieregeling uit van compensatie in de jaren 2022 en 2023 en niet voor 2024.
CDA	38	40	Worden stichtingen en verenigingen ook meegenomen in het 'iedereen moet mee kunnen doen' plan?	RV	In paragraaf 2.1 "Iedereen moet mee kunnen doen" van de kadernota wordt een toelichting gegeven op acties om mensen in Etten-Leur in de samenleving te betrekken. Bij de uitvoering van deze acties worden verenigingen betrokken.
CDA	39	43	Definieerde onderzoeksvraag inzake Maatschappelijke accomodaties?	RV	Voor het antwoord op deze vraag verwijzen wij naar de inhoud van de startnotitie Beleidsnota Maatschappelijke Accommodaties, die de gemeenteraad op 8 mei 2023 vaststelde.
CDA	40	44	Wat is de huidige status in het proces passende huisvesting Jeugdland en de scouting?		Beide onderwerpen maken onderdeel uit van het onderzoek dat we nu uitvoeren voor de op te stellen beleidsnota maatschappelijk accommodaties. Die nota stelt uw raad naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 vast. Uw raad stelde op 8 mei 2023 een startnotitie vast waarin beide onderwerpen zijn benoemd.
CDA	41	45	Welke doelen zijn er bereikt gericht op bruisende ontmoetingsplekken voor de jeugd	RV	Zie antwoord op vraag 16
CDA	42	46	Wat is de status van de lokale onderwijsagenda? De oude liep tot 2022.	RV	We stelden een eerste concept onderwijsagenda op met de bestuurders van het primair en voortgezet onderwijs. Dit concept brengen we voor de zomervakantie ambtelijk in lijn met de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs, dat in juni 2022 is vastgesteld en gecommuniceerd naar de Raad. Na de zomervakantie vindt vervolgoverleg plaats met de bestuurders over de onderwijsagenda met als doel de overeenstemming te bereiken over de definitieve ondewijsagenda.
CDA	43	46	Worden basis en middelbare scholen, KPJ en andere jongerenverenigingen ook meegenomen in de vervolg gesprekken? Wordt er in deze gesprekken ook aandacht gegeven aan Horeca en Evenementen en de wens vanuit de Jeugd?	RV	Het is inderdaad de bedoeling van het Jongerenwerk/initiatiefnemers van de teenage events om bij de verdere inhoudelijke uitwerking rekening te houden met opgehaalde wensen/suggesties van leerlingen (leeftijd 13-15 en 16-17) van onder andere KSE en Munnikenheide College. Door inzet van social media wordt straks PR gemaakt en worden suggesties voor aankomende events opgehaald.

CDA	44	47	Welke doelen vanuit het Nationaal PLan Onderwijs zijn gesteld en behaald. Zijn er nog middelen beschikbaar.	RV	In het Nationaal Programma werkten we drie thema's uit: sociaal emotionele ontwikkeling, gedrag en taal. Aan deze thema's zijn projecten verbonden. Deze zijn in voorbereiding en uitvoering. De thema's uit de NPO-agenda vormen op hoofdlijnen de te vernieuwen onderwijsagenda 2023-2027. Daar worden nog een paar onderwerpen aan toegevoegd. Belangrijk is om oog te hebben voor het feit dat de middelen voor het NPO incidentele middelen betreft tot en met zomer 2025, maar dat er duurzame effecten worden nagestreefd. De NPO agenda verankeren we duurzaam in de nieuwe onderwijsagenda. De NPO-middelen maken daarmee onderdeel uit van de financiering van deze onderwijsagenda. In de onderwijsagenda zijn nog middelen beschikbaar, aan de invulling hiervan werken we momenteel nog.
CDA	45	48	Wat zijn de resultaten van het project samen gezond leven	RV	Via het project Samen Gezond Leven stimuleren wij gezonde initiatieven met een aanjaagsubsidie. In 2022 kenden wij voor 15 initiatieven subsidie toe. Alle initiatieven dragen bij aan de gezondheid en vitaliteit van onze inwoners. Er zijn 4 aanvraagperiodes per jaar. In 2023 kenden wij tot nu toe voor 5 initiatieven subsidie toe. Voor de huidige subsidieronde ontvingen wij 3 aanvragen, die wij momenteel beoordelen. Daarnaast organiseren wij viermaal per jaar netwerkbijeenkomsten voor partners, waarbij partners elkaar inspireren, samenwerking wordt gestimuleerd en nieuwe ontwikkelingen worden besproken. Deze bijeenkomsten worden goed bezocht, met vaak minimaal 25-30 aanwezige organisaties.
CDA	46	49	Wat is de reden van de stijging van de kosten voor crisiszorg jeugd specifiek voor Etten-Leur? Is er een analyse gemaakt en zo ja wat zijn de resultaten	RV	In de jeugdzorgregio's West-Brabant-West en West-Brabant-Oost is een crisismeldpunt 0-100 jaar ingericht. Het betreft dus geen kosten specifiek voor Etten-Leur, maar deelname aan een regionale voorziening. Naast een crisismeldpunt is er specifiek voor jongeren een crisisinterventiepunt ingericht bij Spring, de organisatie voor jeugdprofessionals. De eerste jaarrapportage met resultaten moeten we nog ontvangen.
CDA	47	50	Er is sprake van een kostenstijging op het gebied van parkeren. Wat valt hieronder?	JPS	Hieronder vallen kosten van onze leveranciers en beheer en onderhoud.
CDA	48	50	Is de scanauto al in werking en wat zijn de resulaten?	JPS	De scanauto is nog niet in werking. We verwachten dat de scanauto vanaf augustus gaat rijden.
CDA	49	50	Uit onderzoek is gebleken dat de vloer in de parkeergarage niet voldoet aan de richtlijnen voor stroefheid. Zijn deze richtlijnen in de afgelopen jaren aangescherpt of voldoet de vloer al jaren niet aan de richtlijnen?	JPS	De huidige richtlijn is gepubliceerd in 2015. De betonnen vloer is nu ongeveer 20 jaar oud en door de jaren heen is de toplaag "verzadigd". Op diverse plaatsen voldoet de vloer niet aan de richtlijn uit 2015. Vanaf wanneer delen van de vloer niet meer aan de richtlijnen voldoen is niet exact bekend.
CDA	50	50	De vloer in de parkeergarage moet worden vervangen. Stond deze investering al op de planning voor komend jaar?	JPS	Het aanbrengen van de coating is een toevoeging aan het gebouw en geen onderhoud op de bestaande vloer. Daarom is voor de coating geen budget opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan.
CDA	51	50	Wat gaat er exact gebeuren met de vloer en zijn er opties/mogelijkheden/keuzes?	JPS	Er zijn nog verschillende keuzes en opties. Er zijn diverse kleuren voor onder andere het voetpad, de overstekken en de parkeervakken mogelijk. Daarnaast is de grofheid van de coating nog te bepalen.
CDA	52	51	De parkeerautomaten in de parkeergarage zijn aan vernieuwing toe. Er wordt een investering gevraagd van €650.000 gevraagd voor de vernieuwing. Hierdoor is het mogelijk om de parkeergarage 24u per dag in bedrijf te hebben. Zijn er plannen om de openingstijden van de parkeergarage te verlengen tot 24u per dag?	JPS	We onderzoeken of we invulling kunnen geven aan de wens van ondernemers en bezoekers om de garage 24 uur per dag te openen. Daarvoor is nieuwe apparatuur nodig.
CDA	53	51	Wat is het effect op de ROI van duurzame verlichting in de parkeergarage als de parkeergarage 24u per dag geopend zou zijn in plaats van de nu geldende openingstijden?	JPS	De terugverdientijd van de nieuwe verlichting wordt korter als de verlichting vaker brandt ten opzichte van de huidige verlichting.
CDA	54	51	Wat zijn de jaarlijkse aanschafkosten van de openbare conventionele verlichting nu (dus aanschaf lampen)?	JPS	De bestaande conventionele lampen worden niet meer geproduceerd en zijn daarom niet meer leverbaar. Vooruitlopend op deze leveringsstop kochten we eind vorig jaar nog een beperkte voorraad lampen in. Deze voorraad is specifiek voor lampen die we bij een storing moeten vervangen. Normaal vervangen we lampen ook pro-actief. Gezien de beperkte voorraad en het niet meer leverbaar zijn van de lampen doen we dat niet meer. We vernieuwen daarom stapsgewijs alle verlichting naar ledlampen. Die zijn goed beschikbaar, hebben een langere levensduur en zijn energiezuiniger.
CDA	55	53	Wat is een regionale woonmonitor? Waar kunnen onze inwoners deze vinden? Wat zijn de doelen die hiermee bereikt worden? Wat kost het opzetten van een regionale woonmonitor?	JPS	De gemeenten van de regio Breda gebruiken de regionale woonmonitor om de voortgang van woningbouw te sturen en te monitoren. De samenwerkende gemeenten spraken in 2020 af om de regionale woonmonitor te gaan gebruiken. Voor het gebruik van de woonmonitor is een licentie van € 750 nodig. Ook is er personeel nodig voor het vullen en actueel houden van de monitor. Na de zomer is de monitor beschikbaar op www.etten-leurdoethetgewoon.nl zodat onze inwoners meer te weten kunnen komen over de plannen waar we aan werken.
CDA	56	54	Er is een investering van €350.000 opgenomen voor een onderzoek naar de (technische) haalbaarheid en betaalbaarheid van de onderdoorgang van het spoor. Wanneer worden de eerste resultaten hiervan verwacht?	JPS	De eerste resultaten met betrekking tot technische en verkeerskundige haalbaarheid verwachten we in oktober 2023. Inzicht in externe bijdrage en eventuele subsidies volgt in november 2023.
CDA	57	55	Wat zijn de verbeterpunten op het parkeerbeleid? Welke worden opgepakt?	JPS	Uit de evaluatie van het digitaliseren kwam een aantal aandachtspunten. We werken eraan. We willen onder meer ruimte voor werknemersvergunningen toevoegen. Ook is er een toezegging voor het parkeren van grote voertuigen. Daarnaast werken we aan de vernieuwing van een Nota Parkeernormen.

CDA	58	55	Wanneer kunnen we de uitwerking van de concrete maatregelen en de tijdsplanning voor het oplossen van het knelpunt van Etten-Leur Noord verwachten?	JPS	We onderzoeken samen met ProRail of het mogelijk is om een extra opstelstrook bij de verkeerslichten aan te brengen. Daarvoor voeren we een risicoanalyse uit. De uitkomst van de analyse bepaalt welke maatregelen we wel en niet kunnen toepassen. We berichten uw raad hierover in het najaar.
CDA	59	56	Wat is de status van het lobbytraject met ketenpartners over de onderdoorgang van het spoor?	JPS	Op 10 februari 2023 toonden we de (toenmalige) gedeputeerde tijdens een locatiebezooek de situatie rond het spoor. De spooronderdoorgang is doorlopend onderwerp van ambtelijke en bestuurlijke gesprekken met onze buurgemeenten en in de Stedelijke Regio Breda-Tilburg. Doel van deze gesprekken is regionaal bestuurlijk draagvlak creëren voor deze onderdoorgang en bijbehorende wegstructuur. Daarnaast zijn wij sinds april 2023 in gesprek met ProRail om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor een subsidie.
CDA	60	59	Wat is het verschil tussen de aanlegkwaliteit van de leefomgeving (A/A+) en het beheer en onderhoud (B/C)?	JPS	Bij nieuwe aanleg en reconstructies is de aanlegkwaliteit A tot A+. Op dat niveau is het aantal schades per vierkante meter per wegonderdeel zeer laag. We voeren beheer en onderhoud nu uit op niveau B & C. Hoe lager het niveau, hoe meer schades per vierkante meter per wegvakonderdeel er mogen zijn.
CDA	61	59	Wat is het percentage van de leefomgeving dat voldoet aan de afgesproken CROW-normen voor aanleg en onderhoud?	JPS	90% van de verharding in de leefomgeving voldoet aan de afgesproken CROW-normen voor aanleg en onderhoud. Dit is op basis van de weginspectie 2022. We voeren de weginspectie om de twee jaar uit.
CDA	62	60	De titel van het project is 'Onderhoudsniveaus handhaven op huidig niveau (grijs-voorbereiding)', de omschrijving is 'Terug naar A, B en C niveau van het CROW (kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur)'. De omschrijving impliceert een wijziging van niveau. Kan dit worden uitgelegd.	JPS	We wijzigen de niveaus nu niet. We hanteren niveau A tot A+ bij aanleg en de niveaus B en C bij beheer en onderhoud. In 2024 leggen we een Verhardingenplan aan de raad voor waarin we de gevolgen van de keuzes aan u voorleggen.
CDA	63	61	Wat is de status van de taakstelling asielzoekers en statushouder in regiogemeenten uit de Baronie?	RV	De taakstelling assielzoekers is ongewijzigd ten opzichte van november 2022. Dit betekent: Altena 207, Breda 675, Drimmelen 100, Etten-Leur 161, Geertruidenberg 80, Oosterhout 206 en Zundert 81 personen. Alle gemeenten zijn bezig uiterlijk 1-1-2025 te voldoen aan hun opgave. De taakstelling statushouders voor de tweede helft 2023 is sinds mei bekend en is: Altena 88, Breda 285, Drimmelen 43, Etten-Leur 69, Geertruidenberg 34, Oosterhout 88 en Zundert 35 personen. Naar verwachting zal ongeveer de helft van de gemeenten hun taakstelling over de eerste helft van 2023 realiseren, de andere helft waarschijnlijk (net) niet.
CDA	64	69	Er worden 7 doelen gesteld. Waarom wordt er maar met 1 KPI gemeten (toeristen overnachtingen)?	GdW	Het aantal toeristen met overnachting is op dit moment het enige beschikbare instrument om een vergelijking te kunnen maken met de nulmeting van een aantal jaar geleden.
CDA	65	69	Wat is de status van het onderzoek naar het combineren van bestaande evenementen met evenementen voor jongeren onder 18 en wat zijn de acties?	RV	We hebben met grote interesse en waardering kennis genomen van het idee om in 2024 bij voorbeeld een Just Dance junior event te (laten) organiseren. We hebben dit idee doorgezet naar het Jongerenwerk om hierover nadere afspraken te maken van de organisatie waar dit idee vandaan komt.
CDA	66	71	Wat is de status van de burgerpeiling en acties?	MV	Op pagina 71 vind ik geen informatie over de Burgerpeiling. De Burgerpeiling 2023 loopt van 5 t/m 25 juni. De uitkomsten van de Burgerpeiling en van de Ondernemerspeiling presenteren we aan de raad op 4 september 2023 (Raad luistert). Aan de hand van de rapportage bepalen we verdere acties.
CDA	67	75	hoeveel kost het om ongeveer 200 vervangende bomen te kopen en te planten op een grondplek?	JPS	Het is lastig te bepalen wat het per boom kost. Dit is afhankelijk van de soort en dikte van de nieuwe boom. We gaan uit van een prijs van € 400 per boom voor het aankopen en planten. Totaal is er dan € 80.000 nodig voor het aankopen en planten van 200 bomen. De kosten van de aankoop en het geschikt maken van het grondstuk zitten daar nog niet bij. Ook is de natuurwaarde van behoud van de bomen niet mee te nemen in de berekening.
CDA	68	75	waneer is een grondplek geschikt en zijn hiervoor bedrijven benaderd?	JPS	Een grondplek is geschikt als we op die plek bomen kunnen planten die daar ook kunnen uitgroeien. We benaderden nog geen bedrijven als mogelijke locatie voor de plant van de bomen. Bij akkoord voor het aanvullend budget blijft een groot deel van de bomen behouden. Verder onderzoek zal inzicht geven hoeveel bomen we alsnog moeten verwijderen.
CDA	69	75	Wat zijn de extra kosten om iedere week de GFT in de zomermaanden te legen? Waarom zijn de vrachtwagens dit jaar wel beschikbaar en volgend jaar niet	GdW	Per week kost de GFT-zomerinzameling ongeveer €10.000. Er zijn jaarlijks 10 extra GFT inzamelingen. Er zijn wel vrachtwagens beschikbaar, maar er is onvoldoende personeel beschikbaar op dit seizoenswerk uit te voeren.
CDA	70	82	Welk eigen vastgoed wordt/in 2023 2024 verduurzaamd?	JPS	We verduurzamen in 2023 en 2024 het Stadskantoor, de parkeergarage en de wijkteamunits
CDA	71	91	Wat is de status van de acties betreffende blauwalg?	JPS	De zeer technische en wetenschappelijke rapportage over de blauwalgenproblematiek in de Westpolderplas is herschreven naar een leesbaar document. Hierbij zijn de mogelijke oplossingen verder uitgewerkt met een financiële en praktische onderbouwing. Er is geen oplossing die er momenteel uitspringt als dé oplossing. Het document met een voorstel bieden we na de zomer via het college aan de raad aan.
CDA	72	96	Wat is de stand van zaken woningbouw meeuwisdijk	JPS	We werken nu niet aan de woningbouw Meeuwisdijk. Dit komt door het geitenmoratorium. Daardoor kozen we de locatie Haansberg. De bestuurlijke wens is om daar zo snel mogelijk flexwonen te realiseren.
CDA	73	98	Wat zijn die concrete maatregelen tegengaan leegstand dan?	JPS	In transformatiezones hebben vastgoedpartijen de mogelijkheid om leegstaande panden tijdelijk en maximaal voor 10 jaar voor andere functies te benutten. Dat is onderdeel van de Omgevingsvisie.

CDA	74	102	Waarmee zijn de kosten van de Spoorlaan gestegen?	JPS	Het oorspronkelijk budget was in 2017 aangevraagd. Sindsdien werden er steeds meerdere werkzaamheden rondom het Station uitgevoerd. Daarom voeren we het werk aan de Spoorlaan uiteindelijk dit jaar uit. In de tussenliggende periode zijn de uitvoeringskosten flink gestegen. Daarom vroegen we aanvullend budget aan.
CDA	75		Wat zijn de kosten voor het aanleggen van een kunstgrasveld van een voetbalveld en wat zijn de jaarlijkse onderhouds kosten	JPS	De investering voor het omvormen van een bestaand natuurgrasveld naar een kunstgrasveld is ongeveer € 450.000. Als we rekening houden met zowel de investeringskosten als toekomstige vervangingskosten is dat ongeveer € 40.000 per jaar. De jaarlijkse onderhoudskosten zijn € 15.000.
GL/PvdA	76	20	Wat is de reden dat Alwel financieel bijdraagt aan de Voorzieningenwijzer? Wat is de samenwerking met Alwel in dit verband?	RV	Alwel vindt de inzet van de Voorzieningenwijzer voor haar huurders zeer interessant. Zij zien graag dat hun huurders gebruik maken van de ondersteuning waar zij recht op hebben. Dit komt de betaalbaarheid, maar vooral hun huurders ten goede. Daarom dragen zij het eerste jaar in Etten-Leur € 5.000 bij aan de licentiekosten.
GL/PvdA	77	20	Wat is de reden dat de aanvraagmogelijkheid voor de extra energietoeslag voor inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum tot 1 april 2024 loopt	RV	Dit is een tekstuele fout in de Kadernota. De aanvraagmogelijkheid in 2023 loopt tot 31 december van dit jaar. De energietoeslag 2022 kon wel aangevraagd worden tot 1 april van dit jaar. Hiervoor is gekozen omdat de aanvraagmogelijkheid pas in oktober 2022 opende.
GL/PvdA	78	21	In hoeverre is deze extra fte voor de griffie volledig dekkend betreffende de ambities vanuit de raad?	WV	We verwachten dat 1fte hiervoor voldoende is. Dit uiteraard wel onder de voorwaarde dat er geen onvoorziene werkzaamheden bij komen .
GL/PvdA	79	25	Inwoners, ondernemers en andere maatschappelijke partners worden verwelkomd wanneer ze aankloppen bij de gemeente. Op welke manier gebeurt dit en is er een manier waarop wordt nagegaan in hoeverre deze verwelkoming het gewenste effect had?	MV	Verwelkoming van inwoners, ondernemers en andere maatschappelijke partners gebeurt doordat de gemeentelijke organisatie in alle geledingen de uitgangspunten van hostmanship nastreeft en laat voelen. Die uitgangspunten zijn: we zijn dienstbaar, overzien het geheel, voeren dialoog en luisteren, nemen onze verantwoordelijkheid, zetten onze kennis in om te helpen en tonen consideratie en empathie. Of deze verwelkoming het gewenste effect heeft gehad meten we alleen nog maar bij de directe dienstverlening Publiekszaken. We onderzoeken om dit in de breedte van de gehele organisatie te kunnen gaan meten.
GL/PvdA	80	28	Waarom liggen de ambities voor waarderingen in dit hoofdstuk lager dan in vergelijkbare cijfers uit de kadernota 2023-2026?	MV	De kadernota 2023-2026 verwijst voor deze cijfers naar de jaarrekening 2021. Daarin stond een ambitie voor de waardering van de inwoners voor de dienstverlening van 6,9. In de laatste meting was de waardering 6,58 (bron: Burgerpeiling 2021 WaarStaatJeGemeente). De gemiddelde waardering voor de dienstverlening bij gemeenten in West-Brabant was 6,65, bij gemeenten in de grootteklasse 25.00-50.000 inwoners 6,67 en heel Nederland 6,78. De ambitie voor de directe dienstverlening in de kadernota 2024-2027 is afgestemd op het meest recente cijfer. Waardering hostmanship en digitale dienstverlening zijn in de kadernota nieuwe indicatoren bij de ambitie. In de Burgerpeiling 2021 WaarStaatJeGemeente was de waardering voor aspecten van hostmanship gemiddeld 6,0 en voor de digitale dienstverlening 6,66. De ambitie voor hostmanship en digitale dienstverlening is in de kadernota 2024-2027 zijn ook daarop afgestemd. Dit betekent dat we minimaal dezelfde score nastreven.
GL/PvdA	81	35	Er wordt een daling geconstateerd in de gehele kosten voor de maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning, omdat cliënten door de nieuw aangeboden producten, lichtere (en goedkopere) hulp krijgen. Toch wordt een nieuwe tariefberekening gedaan. Is dit omdat de lichtere hulp in de ogen van de aanbieders te goedkoop is? Betekent dit dat wordt verwacht dat de tarieven voor de lichtere hulp zullen moeten stijgen? Of wat is de reden dat de aanbieders dit verzoek doen?	RV	De huidige tarieven voor Huishoudelijke ondersteuning (HO) zijn tot stand gekomen op basis van de landelijke rekentool en onafhankelijk onderzoek, wat is uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau. Twee van de acht aanbieders HO dienden vervolgens na ondertekening van de nieuwe overeenkomsten HO bij de De5 gemeenten een verzoek in om opnieuw onderzoek te doen naar deze tariefberekening in het algemeen. Dit verzoek is niet specifiek gelinkt aan de nieuwe (lichtere) producten HO. Aanleiding voor de twee aanbieders was dat zij het met een aantal gehanteerde percentages in de berekening (onder andere personele inzetmix en ziekteverzuim) niet eens zijn. Het eerder ingeschakelde externe adviesbureau voert op dit moment opnieuw onderzoek uit.
GL/PvdA	82	36	Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer. Kan de gemeenteraad hierin nog inhoudelijke aandachtspunten (zoals aanvullende criteria) meegeven of is dat niet mogelijk?	RV	Inhoudelijke inbreng is niet meer mogelijk omdat de gunning inmiddels plaats vond.
GL/PvdA	83	38	Wat is de reden dat in het verleden in de begroting structureel een te lage indexering van de subsidie voor de Nobelaer werd opgenomen?	GdW	In 2010 besloot de raad in het kader van de fusie van culturele instellingen om de subsidie voor de Nobelaer vast te stellen op € 3,3 miljoen per jaar en deze niet meer te indexeren. Daarna besloot de raad de subsidie op het moment van verhuizing naar de nieuwbouw te verlagen naar € 3 miljoen per jaar maar wel te indexeren volgens het CPI (Consumenten Prijs Index) van het CBS. Omdat de indexering volgens onze Kadernota lager was dan de werkelijke inflatie in 2021 en 2022 namen we de subsidie aan de Nobelaer voor een te laag bedrag op in de begroting.
GL/PvdA	84	45	De ambitie is dat het aantal jongeren met jeugdhulp in Etten-Leur, minder dan 10% is. (Dashboard: nu 11%). De procesmanager jeugdzorg (blz 20) wordt tijdelijk aangeworven om de wachtlijsten bij het CJG te verlagen door instroom te beperken. In hoeverre is het een expliciete opdracht voor de procesmanager om het doel van 10% te behalen en hoe wordt geborgd dat de randen worden opgezocht om jongeren die dat wel nodig hebben, toch niet te laten instromen? Welke andere (preventieve) maatregelen worden genomen om dit doel van minder dan 10% te behalen?	RV	Op dit moment maakt 1 op de 7,5 jongeren gebruik van de jeugdzorg. Dit aantal is in de afgelopen jaren fors opgelopen. In 2015 maakte 1 op de 10 jongeren gebruik van de jeugdzorg. We stellen vast dat het pad van de normale ontwikkeling in de afgelopen jaren versmald is. De procesmanager jeugdzorg zal het gesprek aangaan met alle geledingen in onze samenleving om het pad van de normale ontwikkeling weer te verbreden en daarmee het aantal jongeren in de jeugdzorg weer te verminderen. Dit normaliseren is ook een van de items in de landelijke hervormingsagenda. Het terugbrengen naar 1 op de 10 jongeren is geen expliciete opdracht maar wel een uitdaging die we meegeven. Jongeren die jeugdzorg nodig hebben zullen ook in de toekomst passende hulp moeten krijgen. Het verder inrichten van het voorliggend veld/ de preventie is een ander middel wat ingezet wordt.

GL/PvdA	85	50	Wordt bij het optimaliseren van het parkeerbeleid ook rekening gehouden met (uitbreiding en beleid) oplaadmogelijkheden van elektrische auto's en op welke manier?	JPS	Bij het optimaliseren van het parkeerbeleid houden we rekening met het gegeven dat er oplaadmogelijkheden voor elektrische voertuigen moeten zijn. De gedetailleerde uitwerking daarvan nemen we op in een beleidsplan voor elektrisch rijden.
GL/PvdA	86	50	Voor de investering vloer parkeergarage is gereserveerd: €600.000,-. Extra investering €700.000,-. Komt dat bovenop het gereserveerde bedrag van €600.000? Of wordt het gereserveerde bedrag verhoogd naar €700.000?	JPS	Het gereserveerde bedrag verhogen we met € 700.000.
GL/PvdA	87	53	Is al bekend wanneer we een voorstel kunnen verwachten m.b.t. project Wipakker?	JPS	We voeren nu onderzoek uit voor de op te stellen beleidsnota Maatschappelijke accomodaties. Na vaststelling van die nota starten we weer met de verdere ruimtelijke uitwerking van het project Wipakker.
GL/PvdA	88	63	In de begroting is een bedrag à € 82.000 opgenomen aan toeristenbelasting. De verwachting is dat dit bedrag niet gerealiseerd gaat worden. Wat is wel een realistisch bedrag aan te innen toeristenbelasting in 2023?	GdW	We kunnen dat nog niet zeggen. 2023 is het eerste jaar dat we toeristenbelasting heffen. De eerste aangiften staan gepland in januari 2024. Bij de tweede bestuursrapportage 2023 maken we hiervan een inschatting.
GL/PvdA	89	63	Revitalisering bedrijventerrein Vosdonk, hier wordt een voorzichtig inschatting gegeven voor het benodigde revitaliseringsfonds à € 1 miljoen. Kan er een (zover mogelijk) onderbouwing worden gegeven van de financiële consequenties die hieronder vallen?	JPS	We moeten nog een nadere onderbouwing opstellen. We brachten dit al onder uw aandacht om aan te geven dat we deze ontwikkeling oppakken.
GL/PvdA	90	64	Bij de energietoeslag staat nu een negatief getal van 400, dit bedrag is vanuit het Rijk gecompenseerd?	RV	Dit zijn de kosten van de energietoeslag voor inwoners met een inkomen tussen 120% en 130%. We doen dit op verzoek van de raad. Dit bedrag wordt niet door het Rijk gecompenseerd.
GL/PvdA	91	66	Wat is de status van het regionaal uitvoeringsplan voor de Human Capital Agenda?	RV	In het uitvoeringsplan wordt een splitsing gemaakt in een korte termijn plan 2023-2024 en een uitvoeringsplan voor de middellange termijn. Het plan voor de korte termijn zal naar verwachting in de zomerperiode gereed komen. Het middellange termijnplan zal worden opgesteld wanneer enkele voorgenomen wijzingen van het Rijk ten aanzien van de arbeidsmarktinfrastructuur (onder andere gericht op verdergaande samenwerking binnen de arbeidsmarktregio's op het terrein van begeleiding naar werk) doorgevoerd gaan worden.
GL/PvdA	92	69	Het aantrekkelijker maken van de Markt staat al enige tijd op de agenda, wat is hiervan de status? Wanneer gaan we hier daadwerkelijk mee aan de slag?	JPS	Het aantrekkelijker maken van de Markt maakt onderdeel uit van de centrumvisie die we momenteel opstellen.
GL/PvdA	93	75	Hoe vaak wordt GFT in de zomermaanden dan opgehaald en wat levert dit aan besparingen op?	JPS	Per week kost de GFT-zomerinzameling ongeveer €10.000. Er zijn jaarlijks 10 extra GFT inzamelingen. Daarnaast vermindert de belasting op het milieu en daardoor dragen we positief bij aan de klimaatdoelstellingen.
GL/PvdA	94	89	Project Nobelaer: Is met het herstellen van de tribune het project dan geheel afgerond en kunnen we dan een financieel overzicht krijgen van dit project in relatie tot de kaders van de gemeenteraad?	GdW	Ja, met het opleveren van de tribune gaan we het project afronden. We informeren dan de gemeenteraad inclusief een financieel overzicht in relatie tot de kaders van de gemeenteraad.
GL/PvdA	95	91	Wanneer krijgt de gemeenteraad het onderzoek naar de blauwalgenproblematiek in de Westpolderplas?	JPS	De zeer technische en wetenschappelijke rapportage over de blauwalgenproblematiek in de Westpolderplas is herschreven naar een leesbaar document. Hierbij zijn de mogelijke oplossingen verder uitgewerkt met een financiële en praktische onderbouwing. Er is geen oplossing die er momenteel uitspringt als dé oplossing. Het document met een voorstel bieden we na de zomer via het college aan de raad aan.
GL/PvdA	96	119	Reserve Compenserend groen: Waar zijn en worden de onttrekkingen van 2022 en volgende jaren aan besteed?	JPS	Het gaat om een bijdrage in de kosten voor de aanleg van ecologische verbindingszones
GL/PvdA	97	124	Voorziening sportaccomodaties: Wat is er nodig in 2023 dat daarvoor 1,359 mio nodig is?	RV	In 2023 staat, naast wat kleinere onderhoudswerkzaamheden, de vervanging van de kunstgrasvelden van de hockey (waterveld) en korfbal gepland. Dit gaat totaal om 5 velden.
GL/PvdA	98	133	Voorziening pensioen politieke ambtsdragers: Als er jaarlijks de komende jaren 84.000,- gestort wordt terwijl er 83.000,- nodig is. Waarom laten we de voorziening van ruim 2,3 mio dan steeds verder oplopen?	MV	Om de pensioenlasten voor de (oud) wethouders in de toekomst te kunnen betalen is dit bedrag nodig. Toevallig zijn nu de stortingen en de opnamen ongeveer gelijk aan elkaar.
D66	99		Klopt het dat het in 2023 ingevoerde leefbaarheidsbudget niet opnieuw in de kadernota is opgenomen?	RV	Dat klopt, de raad besloot eenmalig € 100.000 beschikbaar te stellen.
Leefbaar	100	11	Nieuwe Nobelaer wordt de bezuinig terug gedraaid kosten €150.000,- en is er een indexering van €414.000,- dus dat kost de gemeente dus €564.000,- Klopt dat?	GdW	Ja, dat klopt. Omdat de indexering in 2023 uitkomt op 14,5 % is deze fors hoger dan waar we in de kadernota mee rekenden. De indexering van de subsidie is opgenomen in de subsidie beschikking, en is onderdeel van de afspraken die in 2010 zijn gemaakt. Wel merken we op dat ook de huur die Nobelaer betaalt met eenzelfde percentage stijgt.
Leefbaar	101	20	In de begroting 2023 en verder namen we een te lage indexering van de subsidie van De Nobelaerop. In de afspraken met De Nobelaer is vastgelegd dat prijsstijgingen volledig gecompenseerd. Mag dit volgens de wet wel en zijn ook andere die afhankelijk zijnvan de gemeente gecompenseerd of is de Nobelaer een uitzondering?	GdW	Dit is wettelijk toegestaan, ook volgens Europese staatssteunregels. We mogen de in aanmerking komende kosten volledig compenseren. Bij De Nobelaer is dit in de subsidievoorwaarden en -beschikking opgenomen en dit is een uitvoering van de eerder gemaakte afspraken met de Nobelaer. Met andere partijen die gesubsidieerd worden, is deze afspraak niet gemaakt.
Leefbaar	102	37	We gaan Specifieke uitkering (Spuk) aanvragen, hoe groot is dat bedrag en wordt dit in mindering gebracht op de subsidie van de Nieuwe Nobelaer?		We kijken naar het indienen van een aanvraag in de periode 15 november-15 december. Het bedrag is nog niet bekend. Dit heeft geen effect op de subsidie aan de Nobelaer.
Leefbaar	103	OZB	De OZB zou verhoogd worden naar 8% wat betekend dit in euro's		Een verhoging van 8% OZB in 2024 betekent een opbrengst van ongeveer € 760.000.

Leefbaar	104	52	In de tabel staat een €350.000,- over is in 2023 en voor de volgende jaren is er geen budget begroot. Waarom geen budget begroot en is de verwachting dat er geen maatregelen nodig zijn?	JPS	Het gevraagde budget van € 350.000 is het deel van het budget voor onderzoek aan de Spooronderdoorgang in 2023. Voor 2024 is ook onderzoeksbudget begroot, dat is opgenomen in de offerte van ProRail voor de Studiefase van de Tunnelalliantie. De verwachte start Tunnelalliantie is januari 2024. Het benodgde budget voor 2024 vragen we op een later tijdstip aan.
Leefbaar	105	54	Er staat dat we gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor woningbouw op de locatie van Life en Garden. Waarom doen we als gemeente onderzoek terwijl we bij het vaststellen van de omgevingsvisie al akkoord hebben gegeven voor woningbouw op deze locatie en onderzoeken enz nu bij Life en Garden zelf ligt?	JPS	De zin: "we onderzoeken wat de mogelijkheden voor woningbouw zijn op deze locatie" is de actie die genoemd is in het college uitvoeringsplan. Met onderzoeken bedoelen we hier ook of het daadwerkelijk tot de realisatie van het plan kan komen. Er zal nog veel werk verricht moeten worden voordat hier ook daadwerkelijk woningbouw gerealiseerd wordt.
Leefbaar	106	102	De auto van de Boa's is total loss en er staat een bedrag van €34.000,- voor opgenomen. Was de auto niet goed verzekerd of is het bedrag met aftrek van geld van de verzekeraar?	MV	We investeerden € 34.000 in de nieuwe auto. We mogen de uitkering van de verzekering van € 13.000 financieel niet daarmee verrekenen. Dat bedrag gaat terug in de algemene middelen.
Leefbaar	107	104	In de tabel bij reserve cultuur en compenserend groen wordt uitgegaan van een daling na 2023, terwijl we ieder jaar minstens 300 woningen willen bijbouwen. Hier moet toch een stijging te zien zijn?	GdW	Reserve Cultuur : conform Raadsbesluit bij Kadernota 2023 worden hier geen bijdragen vanuit de grondexploitatie in gestort. Het nog aanwezige saldo wordt nog besteed aan kunst in de wijken. Dat is afgesproken in de kadernota van vorig jaar: https://kadernota2023.financieelportaal.etten-leur.nl/paragrafen/grondbeleid/reserve-cultuur. Reserve Compenserend Groen: Volgens de richtlijnen BBV mogen er alleen fondsafdrachten (stortingen in reserves) gedaan worden als er sprake is van een winstgevende exploitatie, en pas op het moment dat hier redelijke zekerheid over is (realisatiebeginsel). Die zekerheid is er pas aan het eind van de ontwikkeling. Op dit moment kunnen we dus nog geen grote bedragen storten. Omdat we wel elk jaar kosten maken, daalt de reserve.
ONS EL	108	20	Onroerende zaakbelasting (1,6% naar 5,9%). Vraag: hebben we hier een meer realisticsche indicatie voor wat het zou moeten zijn voor in de toekomst?	GdW	We baseren ons bij indexeringen op cijfers van het Centraal Planbureau. Wij vinden het verstandig om ons hierbij te baseren op deze onafhankelijke gegevens. Voorspellen blijft echter altijd lastig. Onvoorziene gebeurtenissen zoals een oorlog en daaruit voortvloeiende energiecrisis kunnen voor grote afwijkingen zorgen.
ONS EL	109	22	Rente. Vraag: Hoeveel procent is het verschil?	GdW	De rente op de kapitaalmarkt wijzigt elke dag. Wat het verschil is, is dus lastig exact aan te geven. Ook de looptijd van een lening is een factor. Om toch een idee te geven: voor een lening van 10 jaar verwachten we op dit moment ongeveer 3,5% te moeten betalen.
ONS EL	110	22	Rente. Vraag: waarom wordt dit pas bij de begroting in beeld gebracht?	GdW	De rentekosten die we verwachten worden bepaald door onze financieringsbehoefte. Deze financieringsbehoefte is afhankelijk van diverse factoren. Wanneer zijn de uitgaven van onze investeringen? Hoe verlopen de uitgaven en inkomsten binnen het Grondbedrijf? Hoeveel zetten we in van onze voorzieningen? Samen met onze lopende exploitatie geeft dat inzicht in de financieringsbehoefte en daarmee inzicht in de rentekosten. Dat zijn werkzaamheden die bij de begroting doen.
ONS EL	111	22	Herinrichting begane grond stadskantoor. Vraag: hoeveel hoger moet het investeringskrediet zijn?	RV	Dit alles is onderdeel van het voorstel Voorlopig Ontwerp begane grond Stadskantoor. Zoals u medegedeeld in de raadsinformatiebrief van 16 mei 2023 wordt dit voorstel aangeboden in de raadscylus van september 2023. Dit voorstel is in voorbereiding.
ONS EL	112	24	Inschatting compensatie loon- en prijsontwikkeling. We zien een forse doorberekening naar 2027. Vraag: waar is dat bedrag op gebaseerd?	GdW	Voor het verschijnen van de meicirculaire 2023 werd bekend dat gemeenten compensatie zouden ontvangen voor de gestegen kosten. Op basis van die informatie namen we de bedragen opgenomen. Na verwerking van de meicirculaire is bekend wat de bedragen werkelijk zijn.
ONS EL	113	25	In hoofdstuk 1.1 wordt beschreven dat 1 van de gewenste maatschappelijke effecten is dat de gemeenteraad zichtbaarder en meer benaderbaar is. Vraag: Denkt het college dat met een nieuwe locatie voor de raadsvergaderingen dit effect wordt behaald?	MV	Ja
ONS EL	114	25	In hoofdstuk 1.1 wordt beschreven dat 1 van de gewenste maatschappelijke effecten is dat de gemeenteraad zichtbaarder en meer benaderbaar is. Vraag: zijn er ook nog (concrete) andere plannen om dit gewenste effect te behalen?	MV	Deze plannen zijn beschreven in het raadsprogramma 2022-2026 (zie programma ‘Eigentijds bestuur en dienstverlening op maat in Etten-Leur’ prioriteit 1 ‘Vertrouwen in de overheid’ zoals beschreven op pagina 4 van het raadsprogramma)
ONS EL	115	25	In het hele document zien wij ambities terugkomen. Vraag: zijn deze bewust gelijkgetrokken met de huidige cijfers?	MV	Aan het begin van de (vorige en huidige) raadsperiode maakten we de afspraak om de cijfers van de effectindicatoren in de verschillende programmabladen minimaal op hetzelfde niveau te houden. Bij ambities is uitgegaan van de cijfers uit de burgerpeiling van 2021.
ONS EL	116	34	Wat is de meerwaarde van de procesmanager?	RV	Om te komen tot normalisering in de jeugdzorg en te komen tot vermindering van de prestatiedruk is een daloog op allerlei niveau's (huisartsen, onderwijs, verenigingsleven maar uiteraard ook met ouders) nodig. Dit is een intensief proces waarvoor een procesmanager nodig is om hierin resultaten te bereiken.
ONS EL	117	34	Hoe kunnen mensen de procesmanager bereiken?	RV	De bereikbaarheid van de procesmanager is een terecht aandachtspunt, wat we nog verder moeten uitwerken.
ONS EL	118	35	WMO. Vraag: is er al een evaluatie geweest over de ervaringen tot nu toe?	RV	Er is geen brede evaluatie op voorzieningen WMO voorzien. Wel worden op individueel niveau de tevredenheid van de clienten gemonitord.

ONS EL	119	35	WMO. de WMO kosten zijn gedaald, maar aanvragen gestegen m.b.t. meer huishoudelijk hulp. Er zijn signalen dat de PGB kosten niet met de inflatie zijn meegegaan. Vraag: Hoe zit dit binnen onze gemeente?	RV	Op dit moment stellen we binnen de De5 gemeenten nieuw beleid op voor de PGB huishoudelijke ondersteuning (HO). Doel hiervan is om de PGB HO in overeenstemming te brengen met de HO zorg in natura. In dit proces doen we opnieuw onderzoek naar de PGB tarieven HO. Planning derde of vierde kwartaal 2023 gereed.
ONS EL	120	35	WMO: In het kader van de personeelstekorten in de huishoudelijke hulp en de stijgende vraag hiernaar. Vraag: Is hier al een plan voor om dit op te vangen.	RV	De De5 gemeenten doen in overleg met de aanbieders Huishoudelijke ondersteuning (HO) onderzoek naar de gevolgen en mogelijkheden met betrekking tot de huidige arbeidsmarkt. We staan hierbij stil bij een aantal thema's zoals werving en binding personeel en toegang tot HO. Dit betreft een gezamenlijk proces waarbij de aanbieders HO op basis van de ondertekende overeenkomsten HO uiteindelijk wel eindverantwoordelijk zijn voor het bieden van zorgcontinuiteit.
ONS EL	121	36	Uniek sportplan: Vraag: wordt dit ook besproken met voorloper Breda?	RV	In regionaal overleg met beleidsambtenaren en bestuurders hebben we gemeld dat onze verenigingen samen met ons voor deze aanpak kiezen. Dat wordt met belangstelling vanuit de regio gevolgd. Er is geen afzonderlijk overleg met de gemeente Breda over de inhoud.
ONS EL	122	36	Uniek sportplan: Vraag: zal dit ook echt voor iedereen zijn?	RV	De sportverenigingen en andere betrokken organisaties zetten in op een zo maximaal mogelijk bereik. Daarbij houden ze rekening met diverse doelgroepen waaronder mensen met beperkingen, kinderen en senioren. Ook betrekken ze graag andere aanbieders van sportmogelijkheden om onze inwoners (gezond) te laten sporten en bewegen.
ONS EL	123	37	Schuldhulpverlening. Vraag: in hoeveel gevallen is de gemeente schuldeiser?	RV	Als de gemeente schuldeiser is, dan zijn wij dit via het Werkplein of de BWB. Dit wordt echter door onze schuldhulpverlener niet apart geregistreerd. Hierdoor zijn de aantallen op korte termijn niet exact te achterhalen. Algemeen beeld is echter dat een schuld bij het Werkplein slechts in enkele gevallen voorkomt. Een schuld bij de BWB maakt wat vaker deel uit van het totale schuldenpakket.
ONS EL	124	37	Schuldhulpverlening. Vraag: wat is het totale bedrag waarbij de gemeente schuldeiser is?	RV	Dit wordt door onze schuldhulpverlener niet apart geregisteerd, waardoor dit op korte termijn niet exact te achterhalen is.
ONS EL	125	37	Nobelaer. Vraag: is al duidelijk aan welke knoppen we kunnen draaien om financiële verbetering te gaan creëren.	GdW	Wij zijn van mening dat met het gedeeltelijk terugdraaien van de bezuiniging op de subsidie (€ 100.000 in plaats van € 250.000) en nadere afspraken over grootschalig onderhoud van het gebouw, de Nobelaer in staat is om vanaf nu weer positieve resultaten te gaan draaien. Verdere maatregelen lijken nu niet meer nodig.
ONS EL	126	37	Openbare bibliotheken. Vraag: op welke termijn worden deze plannen voorbereid?	RV	Het indienen van een aanvraag (onder andere in verband met de verplichte co-financiering) doen we in de periode 15 november - 15 december.
ONS EL	127	37	Openbare bibliotheken. Vraag op welke termijn kunnen deze plannen uitgevoerd worden?	RV	Wanneer de aanvraag gehonoreerd wordt, kunnen we de planning in 2024 uitvoeren.
ONS EL	128	41	In hoeverre is de groep mensen net boven de minima grens in beeld?	RV	Via bij voorbeeld het CBS is te achterhalen hoeveel huishoudens een inkomensgrens hebben tot 120, 130 140 en 150% (gebaseerd op 2021). Wie deze inwoners zijn en waar ze wonen, is echter niet in beeld.
ONS EL	129	41	Hoeveel mensen hebben hulp aangeboden gekregen vanuit het project ‘Vroeg erop af’	RV	In het kader van Vroeg erop af ontvangen inwoners, al naar gelang de zwaarte van de betalingsachterstand, een kaartje, een telefoontje of een huisbezoek. In totaal is er 858 keer een dergelijk hulpaanbod gedaan.
ONS EL	130	41	Hoeveel mensen hiervan hebben de hulp geaccepteerd?	RV	Dit is enkel in beeld wanneer een inwoner naar aanleiding van een huisbezoek direct aangeeft verder geholpen te willen worden. 9 personen hebben dit gedaan. Hoeveel inwoners naar aanleiding van het verdere hulpaanbod of op een later moment hulp hebben gezocht en gekregen is niet in beeld.
ONS EL	131	42	Is er al bekend wat er in 2024 gaat gebeuren met de energietoeslag en of/wat hiervoor terug gaat komen?	RV	Hierover heeft het ministerie nog niets bekend gemaakt.
ONS EL	132	44	In hoofdstuk 2.3 staat dat het college een bod op de Vincent van Goghkerk binnen heeft gekregen vanuit de Provincie. Deze is echter al in een Raadsbrief en in de Raad Debatteert behandeld. Vraag: staat dit nog in de Kadernota vanwege het feit dat deze daarvoor al geschreven was, of moet het college hier inderdaad nog een besluit over nemen?	JPS	We vroegen de raad om wensen en bedenkingen. Op basis daarvan stellen we nu het contract op met Van Gogh Sites NV. Als er overeenstemming over de overeenkomst is neemt het college een besluit. Actuele stand van zaken is dat we bijna akkoord zijn over de overeenkomst.
ONS EL	133	45	Is het mogelijk om een MBO of HBO in Etten-Leur te huisvesten?	RV	Het college voerde de afgelopen jaren algemene gesprekken met Curio. Ook is er contact geweest met Avans. Tijdens deze gesprekken was dit onderwerp van gesprek. Op dit moment zijn er geen concrete plannen bekend in deze richting van Curio of Avans
ONS EL	134	45	Welke bruisende ontmoetingsplekken zijn er op dit moment voor jongeren?	RV	We stellen vast dat deze er op dit moment niet of nauwelijks zijn. Teenage events zijn sterk afhankelijk van initiatieven van lokale ondernemers of wijkverenigingen.
ONS EL	135	45	In hoofdstuk 2.4 staat dat 1 van de doelen is dat ‘onderwijs zoveel als mogelijk dichtbij huis is voor jongeren in Etten-Leur.’ . Vraag: Zijn hier dan ook concrete plannen en gesprekken in de planning voor om andere onderwijsvormen dan het standaard onderwijs naar Etten-Leur te halen?	RV	Met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs bekijken we periodiek of de spreiding van de onderwijsvormen in de regio passend is bij de leerlingenaantallen en de visie en ambitie op het gebied van passend onderwijs en/of de doorontwikkeling naar inclusief onderwijs. Op dit moment heeft dit traject nog geen concrete aanleiding gegeven om andere onderwjsvormen dan het standaard onderwijs naar Etten-Leur te halen. Mogelijk is er in de toekomst wel aanleiding toe.
ONS EL	136	46	NPO gelden. Vraag: hebben we nog een gemeentelijk budget of gaan deze gelden rechtstreeks naar de scholen?	RV	Ja, er is nog gemeentelijk budget. Aan dit gemeentelijk budget geven we op korte termijn nadere invulling.

ONS EL	137	48	Stand van zaken dementievriendelijke gemeente. Vraag: hoe concreet is het plan?	RV	Er ligt een algemeen projectplan om richting te geven. Ieder jaar maken we een jaarplan. In 2023 bevat dit plan 3 overkoepelende doelen, met daarnaast 2 tot 4 doelen per werkgroep. Hier zijn concrete acties aangekoppeld. Ook ligt er een actieplan om het predicaat dementievriendelijk te halen, deze bevat een overzicht van acties per maand.
ONS EL	138	48	Stand van zaken dementievriendelijke gemeente. Vraag: is er al inzicht in eventuele kosten?	RV	Ja, tot nu toe is er in 2023 ongeveer € 10.000 uitgegeven of opgenomen aan verplichtingen.
ONS EL	139	50	3 Ruimte voor wonen en leven in Etten-Leur. Parkeren wordt in 2024 geoptimaliseerd en er is sprake van kostenstijging, daarnaast zijn we nu bezig met Centrum visie om een levendig centrum te gaan krijgen en daar wordt het parkeerbeleid ook in genoemd. Vraag: Wordt dit als 1 geheel opgepakt of los van elkaar?	GdW	Centrumvisie en optimalisatie parkeren staan in principe los van elkaar en pakken we niet als één geheel op. Uiteraard heeft het raakvlakken en we zorgen voor een goede afstemming hiertussen.
ONS EL	140	50	Speelvoorzieningen. Vraag: Wordt er gedacht aan meer inclusieve speelplekken?	JPS	We nemen dit mee in het nieuwe speelbeleidsplan 2023.
ONS EL	141	50	Speelvoorzieningen: Vraag: Gaat Etten-Leur zich ook aanmelden bij het samenspeelnetwerk / plekken?	JPS	We weten nog niet of we ons aansluiten bij het samenspeelnetwerk.
ONS EL	142	51	€600.000 voor vernieuwing automaten + € 700.000 voor vernieuwing vloer. Vraag: In hoeverre gaat dit doorberekend worden in de parkeertarieven?	JPS	De investeringen in de parkeerapparatuur, vloer en verlichting staan los van de parkeertarieven.
ONS EL	143	53	Woningbouw Wat gaat er goed? Er staat project Wipakker staat on hold ivm het onderzoek naar de maatschappelijke functies. Vraag: Wanneer kunnen we verwachten dat het onderzoek af is?	JPS	We verwachten dat de gemeenteraad die nota in het tweede kwartaal van 2024 vaststelt.
ONS EL	144	53	Woningbouw Wat gaat er goed? Er staat project Wipakker staat on hold i.v.m. het onderzoek naar de maatschappelijke functies. Vraag: Binnen welke termijn kunnen we het op de agenda verwachten?	JPS	Na vaststelling van het onderzoek naar de maatschappelijke functies pakken we dat op. Naar alle waarschijnlijkheid is dat in de tweede helft van 2024.
ONS EL	145	59	Stand van zaken omtrent bijplaatsingen afval. Vraag: welke locaties hebben nog niet het gewenste effect?	GdW	Op de centrale inzamellocaties aan de Trompetlaan en de Kerkwerve is het gewenste effect nog niet bereikt.
ONS EL	146	59	Stand van zaken omtrent bijplaatsingen afval. Vraag: Is er zicht op wat er voor nodig is voor deze locaties?	GdW	Op deze locaties is vooral gedragsverandering en gedragsbeïnvloeding nodig.
ONS EL	147	63	Plan van aanpak revitalisering bedrijventerrein Vosdonk. Men is nog bezig met plan van aanpak, maar men verwacht 1 miljoen nodig te hebben Vraag: Wat binnen het plan zorgt ervoor dat er 1 miljoen nodig is?	GdW	We moeten nog een nadere onderbouwing opstellen. We brachten dit al onder uw aandacht om aan te geven dat we deze ontwikkeling oppakken.
ONS EL	148	65	Hoe wil de gemeente armoedeval voorkomen?	RV	We laten op dit moment eerst onderzoeken of de armoedeval in Etten-Leur voorkomt. Als dat zo is, dan geeft het onderzoek ook aan met welke armoedeinstrumenten we hier invloed op uit kunnen oefenen.
ONS EL	149	65	(Vrijwilligers) werk en dagbesteding kosten mensen vaak geld. Vraag: Hoe wil de gemeente voorkomen dat mensen meer in de armoede komen?	RV	Kosten die een vrijwilliger maakt voor het uitvoeren van vrijwilligerswerk kunnen door middel van een vrijwilligersvergoeding vergoed worden. Een vergoeding tot € 190 per maand of € 1.900 per jaar wordt niet verrekend met de bijstand. Wanneer vrijwilligerswerk ingezet wordt met als achterliggend doel om na verloop van tijd toch een stap richting arbeidsmarkt te kunnen maken, dan kunnen eventuele kosten om dit uit te voeren op basis van maatwerk via het Werkplein vergoed worden.
ONS EL	150	65	Werken terwijl je in de bijstand zit, loont vaak niet. Vraag: Hoe wil de gemeente mensen stimuleren om toch te gaan werken?	RV	Voor bijverdiensten, wanneer personen een bijstandsuitkering hebben, gelden de regels van de Participatiewet. Van deze regels mag niet afgeweken worden. De Minister voor Armoedebeleid kondigde aan de mogelijkheden voor bijverdiensten te gaan verruimen, juist om deeltijdwerk vanuit een bijstandssituatie te verruimen. Het traject om de wetgeving te gaan wijzigen is inmiddels ingezet. Wij wachten de nieuwe wetgeving af.
ONS EL	151	75	Is er een berekening gemaakt wat de extra kosten zouden zijn als GFT in 2024 hetzelfde als nu wordt opgehaald?	GdW	Er is geen personeel beschikbaar. Daarom is er ook geen berekening gemaakt.
ONS EL	152	75	Er staat dat we het GFT in 2024 niet meer extra zullen ophalen in de zomerperiode. Vraag: Heeft het college gekeken naar oplossingen out of the box denkend? (Denk aan een zomerbaantje voor jongeren, flexbanen voor minima, bijstand etc.)	GdW	Het college heeft niet naar 'out of the box' oplossingen gekeken. De continuiteit voor deze seizoensinzameling moet gegarandeerd zijn. De inzamelaar sprak met (uitzend)organisaties, zij garanderen hun inzet niet.
ONS EL	153	76	Wat is de tijdlijn voor de andere focuswijken?	GdW	In de transitievisie warmte uit 2021 (TVW) bepaalden we de eerste planning voor de focuswijken. We zijn recent gestart in Centrum-West en delen van Baai/Noord. Hierna is de volgende planning: Banakkers (uitvoering 2024-2026+), Centrum Oost (uitvoering vanaf 2024) en Grauwe Polder 2 (uitvoering 2026+). We herzien de TVW iedere 5 jaar. Het is mogelijk dat we op basis van die herziening en bijvoorbeeld in combinatie met (technische) ontwikkelingen de planning bijstellen.
ONS EL	154	76	Bij Grote Oogst wordt gesproken over inhoudelijke deskundige medewerkers. Zijn dat internen of externen?	GdW	Bij deze sessie betrof het interne collega's.
ONS EL	155	81	Gebruik van fiets en openbaar vervoer stimuleren. Vraag: heeft u concrete voorbeelden?	JPS	We kunnen hier nog geen concrete voorbeelden van noemen. Dit werken we uit in het Mobiliteitsplan later dit jaar.

ONS EL	156	82	verduurzaming maatschappelijk vastgoed Vraag: gaat de gemeente deze kosten geheel op zich nemen of wordt dit doorberekend naar de verenigingen?	RV	Het antwoord op deze vraag maakt onderdeel uit van de keuzes die uiteindelijk worden gemaakt in de op te stellen beleidsnota Maatschappelijke Accommodaties. Deze leggen we in de eerste helft van 2024 aan uw raad voor.
ONS EL	157	85	per 1 januari 2024 veranderd de regelgeving omtrent plastic bekers etc. Vraag: Ziet de gemeente een rol in het faciliteren van ophalen en recyclen van plastic afval bij grote evenementen?	GdW	De wettelijke taak van de Gemeente is de gescheiden inzameling van afvalstoffen uit particulieren huishoudens. Evenementen zijn bedrijfsmatige of commerciële activiteiten. Daarom is het ophalen en recyclen van plastic afval bij grote evenementen geen rol van de gemeente. Ook de Wet markt en overheid speelt hierbij een rol.
ONS EL	158	90	openbare verlichting. Vraag: is de optie van ledverlichting met bewegingssensor onderzocht? Of dit duurzamer en meer kosten bespaart op de langere termijn?	JPS	We hebben deelgenomen aan een europees project voor ledverlichting met bewegingssensoren in het buitengebied. Daar passen we ook verlichting met sensoren toe, maar het is niet voor elke situatie in Etten-Leur de beste oplossing. De sensoren kunnen bijdragen aan duurzaamheid en kostenbesparing, maar dat effect zal per situatie verschillen.
ONS EL	159	91	Westpolderplas. Vraag: Wanneer komt een concreet besluit over welke maatregelen er genomen gaan worden?	JPS	De zeer technische en wetenschappelijke rapportage over de blauwalgenproblematiek in de Westpolderplas is herschreven naar een leesbaar document. Hierbij zijn de mogelijke oplossingen verder uitgewerkt met een financiële en praktische onderbouwing. Er is geen oplossing die er momenteel uitspringt als dé oplossing. Het document met een voorstel bieden we na de zomer via het college aan de raad aan.
ONS EL	160	92	Ontwikkelingen onderhoud kapitaalgoederen gebouwen. Vraag: waarom is er niet iets van een (minimum) bedrag opgenomen?	GdW	Het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen staat los van het onderhoudsplan. We proberen bij het verduurzamen zoveel mogelijk natuurlijke momenten te kiezen en betalen dit vanuit het investeringsplan. Hiervoor vragen we apart krediet aan bij de gemeenteraad.
ONS EL	161	93	Financiering. Vraag: Welk percentage verwachten jullie?	GdW	Voorspellen is lastig en zeker voor rente. Het rentepercentage op de kapitaalmarkt wijzigt dagelijks. Hoe ontwikkelt de inflatie zich? Wat doet de Europese Centrale Bank? De verwachting is wel dat rente voorlopig op dit niveau zal blijven. Op dit moment verwachten we dat we voor een 10-jaars lening ongeveer 3,5% moeten betalen.
ONS EL	162	95	Verleden jaar is de wet wijzigingen gemeenschappelijke regelingen ingegaan. Vraag: Waar zijn de referenties, acties en inspanningen gedaan door dit college betreffende deze wet?	MV	Op 1 juli 2022 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Enkele wijzigingen traden direct in werking. Andere wijzigingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 in de regelingen zelf verwerkt worden. In de vergadering van december 2023 legt het college u een voorstel voor waarin deze wijzigingen verwerkt zijn. De raad wordt dan in de gelegenheid gesteld een zienswijze over die wijzigingsvoorstellen naar voren te brengen.
ONS EL	163	97	Woningbouw in aantallen. Vraag: Zijn er bewust geen CPO programma's opgenomen?	JPS	Dat is niet bewust gedaan. Voor zover locaties zich lenen voor CPO houden we daar bij de kaderstelling rekening mee.
ONS EL	164	102	De paragrafen Investeringen Krediet aanpassingen We gaan 1 ondergrondse container plaatsen. Vraag: Waarom is dit besluit genomen?	GdW	We breiden het aantal ondergrondse containers uit om een goede spreiding over de wijken te hebben.
ONS EL	165	102	De paragrafen Investeringen Krediet aanpassingen We gaan 1 ondergrondse container plaatsen. Vraag: Waar wordt deze container geplaatst?	GdW	Het gaat om de centrale inzamellocaties bij de Kerkwerve of Turfijker. We maken nog een afweging waar we de containter plaatsen.
ONS EL	166	102	investeringsruimte Vraag: kunt u uitleggen waarom de bedragen in 2024 beduidend hoger zijn dan de andere jaren?	GdW	We verwachten in 2024 diverse investeringen te doen. We namen deze op in de financiele ontwikkelingen in programma 1 onder punt 13 (stelpost kapitaallasten). We verwerken deze in de begroting 2024 (investeringsplan).
ONS EL	167	104	Dekkingsreserve onderwijs neemt de komende tijd af. Vraag: Is er in 2026-2027 geen onttrekking meer?	GdW	De ontrekking neemt inderdaad af maar ook na 2027 zullen er nog onttrekkingen zijn.
ONS EL	168	104	Dekkingsreserve onderwijs neemt de komende tijd af. Vraag: bij investeringen in bijvoorbeeld verduurzamingen,moet de reserve dan niet vergroot worden?	JPS	De dekkingsreserve is ingesteld om de kapitaallasten van nieuwe scholen gedeeltelijk te dekken. In onze begroting namen we een vast bedrag op. Zijn de lasten hoger, dan onttrekken we aan de reserve (dat is nu het geval). Zijn de lasten lager, dan storten we in de reserve. Hiermee is er geen effect op onze jaarlijkse exploitatie. Op dit moment is er geen reden om extra in de reserve te storten.
ONS EL	169	104	Reserve compenserend groen gaat jaarlijks omlaag. Vraag: Hoe verhoudt zich dit ten opzicht van alle bouwplannen?	JPS	Volgens regelgeving mogen er alleen fondsafdrachten gedaan worden als er sprake is van een winstgevende exploitatie en pas als hier zekerheid over is. Deze zekerheid is er pas aan het einde van de ontwikkeling. Op dit moment kunnen we dus nog geen bedragen storten.
ONS EL	170	104	Reserve cultuur gaat omlaag tot bijna nul. Vraag: Waar gaan dan de eventuele extra kosten van cultuur van betaald worden?		De kosten van kunstwerken in nieuwe wijken worden direct in de betreffende grondexploitatie meegenomen. Voor beheer en onderhoud is een budget aanwezig in de reguliere begroting
ONS EL	171	110	Kwaliteitsverbetering landschap: Vraag: Wat zijn de concrete plannen waaraan deze gelden worden uitgegeven.	JPS	We stellen een uitvoeringsprogramma kwaliteitsverbetering landschap met bestedingsdoelen op. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om: - Het toevoegen, versterken of herstellen van landschapselementen die een bijdrage leveren aan de versterking van de landschapsstructuur; - De realisatie van Natuur Netwerk Brabant en ecologische verbindingszones; - Het aanleggen van extensieve recreatieve voorzieningen zoals fiets- en wandelroutes. De exacte invulling met concrete plannen vindt later dit jaar plaats.

ONS EL	172	110	Kwaliteitsverbetering landschap: Vraag: Wat is de planning van deze werkzaamheden?	JPS	Het is de bedoeling dat we het uitvoeringsprogramma na de zomervakantie oppakken en nog dit jaar afronden. Zodra zich een concreet bestedingsdoel aandient, kan dat met de daarvoor gereserveerde gelden worden bekostigd.
ONS EL	173	118	kunt u uitleggen waarom de stortingen van 2026 en 2027 hoger worden geraamd dan voorgaande jaren?	JPS	De stortingen zijn in alle jaren gelijk.
VVD	174	11	geprognosticeerd resultaat 2023 is 2,1 mln negatief, welke formatie (functies en grootte) wordt nu niet ingevuld en welk bedrag is daar naar verwachting voor heel 2023 mee gemoeid? Verminderd dit dit het negatief geprognosticeerde resultaat?	MV	We maken in Etten-leur gebruik van loonsomsturing. Dat betekent dat een teamleider een budget krijgt voor de uitvoering van de taken. Dit budget is gekoppeld aan de FTE's die nodig zijn voor deze taken. Bij de tweede bestuursrapportage kijken we welke taken nog moeten worden uitgevoerd en welke budgetten er daarvoor nog beschikbaar zijn. Op dat moment rapporteren we hierover aan de gemeenteraad.
VVD	175	20	13, nobelaer zijn er andere maatregelen overwogen dan terugdraaien subsidieverlaging (150k)? Zo ja welke en wat waren de overwegingen om deze niet toe te passen?	RV	Er zijn niet echt veel mogelijkheden. Er is gedacht aan verlaging van de huur, maar dat is vanwege staatssteunregels niet mogelijk. Er moet een marktconforme huur berekend worden. Het verhogen van de huursubsidie komt op hetzelfde neer en geeft een vertekend beeld. Incidentele bijdragen vanuit de gemeente, zoals in het verleden gebruikelijk, geven Nobelaer geen structureel houvast voor de begroting en bedrijfsvoering. Nobelaer ontvangt al vanaf 2010 € 3,3 miljoen zonder indexering. Bij de ingebruikname van het nieuwe gebouw (2021) verlaagden we dit bedrag naar € 3 miljoen. In 2022 en 2023 is daarop nog een korting van € 100.000 toegepast. Als we nog een keer € 150.000 korten, dan betekent dat Nobelaer in de rode cijfers komt en niet meer het aanbod kan leveren wat wij van ze vragen.
VVD	176	20	17 waaruit bestaan de jaarlijkse kosten van 86.000 voor een voorzieningenwijzer?	RV	Dit zijn licentiekosten voor het gebruik van de VoorzieningenWijzer en personele kosten van het Werkplein. Het Werkplein maakt deze kosten om een professional de gesprekken te laten voeren.
VVD	177	32	17, wat zijn de locaties van de wijkteam units waarop zonnepanelen worden geplaatst? Hier hebben we zo geen beeld bij	JPS	Het gaat om locaties aan de Nieuwe Kerkstraat en aan de Kwadestraat.
VVD	178	41	Wat zijn de doelen voor de meedenkcoaches en zijn daar al eerste resultaten over te melden?	RV	De meedenkcoaches geven uitvoering aan, de op basis van de Wmo wettelijke taak, onafhankelijke cliëntondersteuning. De meedenkcoaches kunnen worden gezien als 'een wegwijzer'. Inwoners kunnen bij hen terecht voor vragen en/of onduidelijkheden rondom het sociaal domein. De meedenkcoaches luisteren en denken mee en maken inwoners indien nodig wegwijs binnen de verschillende regelingen en instanties in Etten-Leur. Er wordt door de meedenkcoaches nauw samengewerkt met het aanwezige netwerk binnen Etten-Leur en er vindt indien noodzakelijk altijd een warme doorverwijzing plaats. Surplus is op dit moment bezig met het opstellen van de (inhoudelijke) verantwoording 2022. Zodra deze gereed is, delen we deze ook met de gemeenteraad. We verwachten dat in het derde kwartaal 2023.
VVD	179	47	wat zijn de doelen voor EL voor elkaar en worden deze doelen reeds bereikt?	RV	Jaarlijks maken we een uitvoeringsplan met Etten-Leur voor Elkaar (ELVE). Daarnaast zijn er aanvullende resultaatafspraken (met consequenties bij het niet behalen van de resultaten). In 2023 spraken we het volgende af: 4x per jaar moet een campagne(boost) uitgezet worden. Er moet worden gewerkt aan het cursusaanbod, werven van vrijwilligers, integreren van buur voor buur(t) binnen ELVE. Ook moet ELVE contacten met verenigingen aanhalen en stimuleren, om te kijken waar zij kunnen ondersteunen. Daarnaast moeten zij iets organiseren rondom Nationale vrijwilligersdag. Tot slot moet de website verbeterd worden, met extra pagina's met informatie, voorbeelden en formats voor verenigingen. Geen van deze zaken is al volledig behaald of afgerond, enerzijds omdat een deel structureel doorlopend is en anderzijds omdat sommige dingen voor later in het jaar op de planning staan om af te ronden. Hier sturen we op, begin juli is hier weer een afspraak over.
VVD	180	50	investering in parkeergarage van 1,3 mln, over hoeveel jaar wordt dit afgeschreven?	JPS	De renovatie van de vloer van de parkeergarage schrijven we af in 30 jaar.
VVD	181	51	investering in parkeergarage voor parkeerautomaten van 0,6 mln, over hoeveel jaar wordt dit afgeschreven? Kan de parkeergarage hiermee makkelijker 24 uur per dag open? Komt er dan ook kentekenherkenning bij binnenrijden zodat mindervaliden makkelijker toegang hebben tot de garage?	JPS	Uitgangspunt is dat we deze in 10 jaar afschrijven. Bij het opstellen van de begroting 2024 (investeringsplan) nemen we de afschrijvingstermijn op.
VVD	182	55	Wanneer kunnen we een update verwachten m.b.t. onderdoorgang van het spoor?	JPS	Het beste moment hiervoor is nadat de technische haalbaarheid, de verkeerkundige haalbaarheid en de risicoanalyse spoorwegovergangen Etten-Leur zijn afgerond. Dat is in het vierde kwartaal van 2023. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken besluiten we of we de studiefase met de Tunnelalliantie van ProRail starten.
VVD	183	75	Hoe kan het dat in 2023 wel genoeg materieel is en in 2024 niet om afval wekelijks op te halen? Wat is de kostenbesparing in de afvalstoffenheffing door minder ophalen?	JPS	Er zijn wel vrachtwagens (materieel) beschikbaar, maar er is onvoldoende personeel beschikbaar om dit seizoenswerk uit te voeren. Het is ook in de afvalbranche moeilijk aan personeel te komen, helemaal voor seizoenswerk. Bovendien maken we tot op heden gebruik van een extern ingehuurde ondersteunende dienst voor deze inzameling. Deze externe dienstverlening stopt definitief. Daarom krijgen we de zomerinzamelingen niet meer gepland. Per week kost de GFT-zomerinzameling ongeveer € 10.000. Er zijn jaarlijks 10 extra GFT inzamelingen.

VVD	184	97	n.a.v. locaties derden, is hier de oplevering van woningen aan de lage vaartkant m.b.t verhuizing van het tuincentrum opgenomen? Wat is de eerstvolgende stap in deze ontwikkeling en wanneer is deze te verwachten?	JPS	We namen deze woningen mee in het overzicht. De eerstvolgende stap is het vrij maken van ambtelijke capaciteit die dit plan verder kan gaan begeleiden. De plancapaciteit is volledig bezet op allerlei andere plannen. We verwachten dat dit binnenkort opgepakt wordt.
VVD	185	130	voorziening afval, waar komt de vermindering van 1.031k vandaan?	JPS	Aan de voorziening afval onttrekken we € 1.031.000 voor verlaging van het afvaltarief. In 2022 was het vastrecht voor afval €247,44 en in 2023 is dat, door de inzet van de voorziening, € 216,12.
VVD	186	130	Wat zijn de doelen voor de afvalcoaches en zijn daar al eerste resultaten over te melden?	JPS	Het voornaamste doel van de afvalcoach is de verbindende schakel vormen tussen de gemeente en de inwoners. De afvalcoach 'coached' onze inwoners op weg naar circulair. Zij brengen niet alleen informatie, maar halen dit ook op bij de inwoners. Dit leidde inmiddels tot onder andere: 1. Meertalige communicatie over onder andere het scheiden van afval; 2. Voorloopactie GFT (groene complimentenkaarten), geen afkeur meer op ingezameld GFT sinds maart; 3. Door vele huisbezoeken zorgen voor persoonlijke oplossingen en meer begrip (draagvlak) voor het gehele afvalbeleid.